

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2795/2020
16.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца „Екоградња-пројект С.Г.“ из Ковина, коју у ревизијском поступку заступа Никола Мађинац, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Пожаревцу, ради заштите од дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3391/18 од 23.05.2018. године, исправљене решењем истог суда од 15.06.2020. године, у седници одржаној дана 16.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3391/18 од 23.05.2018. године, исправљене решењем истог суда од 15.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву П 431/17 од 22.09.2017. године, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужена дискриминаторски поступала према тужиоцу на начин и у време ближе описано у изреци. Одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде штете због дискриминације исплати износ од 13.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 06.01.2017. године до исплате, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

Решењем Вишег суда у Смедереву П 431/17 од 02.02.2018. године, одбијен је као неоснован предлог тужиоца за доношење допунске пресуде у истом предмету.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3391/18 од 23.05.2018. године, исправљеном решењем истог суда од 15.06.2020. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Смедереву П 431/17 од 22.09.2017. године. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење Вишег суда у Смедереву П 431/17 од 02.02.2018. године. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, јер је другостепени суд побијену одлуку засновао на чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку. Супротно тврдњи ревидента ревизијски суд сматра да је жалбени суд оценио битне жалбене наводе који су од значаја за пресуђење ове парнице, па није учињена битна повреда из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као извршни поверилац Привредном суду у Панчеву, поднео предлог за извршење против извршног дужника Предшколске установе „Наша радост“ у Ковину, ради принудне наплате новчаног потраживања, извршног повериоца овде тужиоца, у износу од 3.412.800,00 динара са каматом и трошковима извршног поступка. Привредни суд у Панчеву је решењем о извршењу Ив 362/15 од 29.05.2015. године, одредио предложено извршење на основу веродостојне исправе. Извршни дужник је против наведеног решења о извршењу изјавио приговор, те је исти суд ставио ван снаге решење о извршењу од 29.05.2015. године, у делу у којем је одређено извршење и предмет доставио парничном одељењу за поступање поводом приговора против платног налога за део којим је дужник обавезан да намири потраживање повериоца, а о захтеву тужиоца одлучено је пресудом Привредног суда у Панчеву П 247/15 од 13.05.2016. године. Тужилац тужбом тражи да се утврди да је тужена, поступањем суда у предмету Привредног суда у Панчеву П 247/15, дискриминаторски и незаконито поступала према тужиоцу, на начин и у време, ближе описано у нижестепеним пресудама.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови одлучили када су одбили тужбени захтев за утврђење да је тужена дискриминаторски поступао према тужиоцу, а следствено томе и за накнаду штете.

Одредбама члана 21. Устава РС утврђено да су пред Уставом и законом сви једнаки, да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације и да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета. Забрана дискриминације зајемчена је и међународним правним изворима – Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 14.) и Додатним протоколом број 12 уз Европску конвенцију, као и Међународним пактом о грађанским и политичким правима (члан 26).

Одредбом члана 142. став 2. Устава прописано је да су судови самостални и независни у свом раду и суде на основу Устава, закона и других општих аката, када је

то предвиђено законом, општеприхваћених правила међународног права и потврђених међународних уговора. Одредбом члана 145. ст. 2, 3. и 4. Устава је прописано да се судске одлуке заснивају на Уставу, закону, потврђеном међународном уговору и пропису донетом на основу закона. Судске одлуке су обавезне за све и не могу бити предмет вансудске контроле. Судску одлуку може преиспитивати само надлежни суд, у законом прописаном поступку. Одредбом члана 149. Устава је прописано да је судија је у вршењу судијске функције независан и потчињен само Уставу и закону. Сваки утицај на судију у вршењу судијске функције је забрањен.

Одредбом члана 1. Закона о судијама ("Службени гласник РС", бр.116/2008, 58/2009-УС,...47/2017) је прописано да је судија независан у поступању и доношењу одлуке. Судија суди и пресуђује на основу Устава, закона и других општих аката. Чланом 22. истог закона је прописано да је судија слободан у заступању свог схватања, утврђивању чињеница и примени права, у свему о чему одлучује. Судија није дужан да икоме, па ни другим судијама и председнику суда, објашњава своја правна схватања и утврђено чињенично стање, изузев у образложењу одлуке или кад то закон посебно налаже.

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/09), у члану 2. став 1. тачка 1. прописује да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе као и чланова њихових породица, или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на неком личном својству.

Следом наведеног, правилно је становиште нижестепених судова да поступање судских органа не предствља дискриминацију. Судске одлуке нису акти дискриминације нити поступање судова приликом одлучивања може да буде дискриминаторско поступање.

Наиме, из наведених одредаба произилази да је најбитнија карактеристика дискриминације - прављење разлике између лица које тврди да је дискриминисано и других лица у истој или упоредивој ситуацији, које при том мора бити неоправдано и мора бити везано за неко лично својство дискриминисаног лица. Према члану 45. став 2. Закона о забрани дискриминације, тужилац мора да учини вероватним да му је због неког личног својства повређено људско или мањинско право зајемчено Уставом што је неопходна претпоставка да би се могла утврдити повреда начела забране дискриминације. Уколико неоправдано неједнак третман нема за основ лично својство онда може бити реч о неком другом забрањеном противправном понашању, али не и о дискриминацији.

Супротно наводима ревизије из цитираних одредби Устава и закона произилази да је судија самосталан и независан у свом раду, потчињен само Уставу, закону и другим општим актима и да судску одлуку може преиспитивати само надлежни суд, у законом прописаном поступку. То значи да тужиоцу, за случај сумње у правилност донетих одлука суда у поступку који се водио пред Привредним судом у Панчеву у предмету П 247/15, стоје на располагању редовни и ванредни првни лекови као правна средства прописана законом ради преиспитивања правилности и законитости судске одлуке.

Супротно ревизијским наводима, тужилац у конкретном случају није учинио вероватним да је доведен у неједнак положај у односу на лица која се налазе у истом правном положају, по основу неког свог личног својства у смислу члана 45. став 2. Закон о забрани дискриминације. Понашање органа тужене према тужиоцу не представља дискриминаторско понашање у смислу наведеног закона. Стога није повређено начело једнаких права и обавеза и није извршена дискриминација тужиоца по личном својству (имовином стању, политичком убеђењу...).

Већим делом навода ревизије напада се утврђено чињенично стање, што није дозвољено у поступку по ревизији у смислу одредбе члана 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић